

ENDODONTOLOGIJOS REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠAS

Rezidentūros studijų programos pavadinimas	Programos valstybinis kodas
Endodontologija	73308B111

Aukštojo mokslo institucija, padalinys	Programos vykdymo kalba
Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademijos Dantų ir burnos ligų klinika, Eivenių g. 2, LT-50009, Kaunas	Lietuvių kalba

Studijų rūšis	Studijų pakopa	Kvalifikacijos lygis pagal LKS
Universitetinės studijos	Laipsnio nesuteikiančios studijos	

Studijų forma ir trukmė metais	Programos apimtis kreditais	Visas rezidento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
Nuolatinė, 3 metai	180	4800	4129	671

Studijų sritis	Pagrindinė studijų programos kryptis (šaka)	Gretutinė studijų programos kryptis (šaka) (jei yra)
Biomedicinos mokslai	Odontologija	-

Suteikiama profesinė kvalifikacija
Gydytojas odontologas-endodontologas

Studijų programos vadovas	Vadovo kontaktinė informacija
profesorė, med. m. dr. Vita Mačiulskienė	Tel.: darbo (8 37) 32 66 81 El. pašto adresas: vita.maciulskiene@lsmuni.lt

Akredituojanti institucija	Akredituota iki
Studijų kokybės ir vertinimo centras	2014 m.

Rezidentūros studijų programos tikslas
Pagrindinis Endodontologijos rezidentūros programos tikslas yra parengti gydytoją specialistą, turintį gydytojo endodontologo profesinę kvalifikaciją, besidomintį mokslo naujovėmis ir siekiantį aukštesnės mokslinės kvalifikacijos doktorantūroje.

Rezidentūros studijų programos profilis		
Rezidentūros studijų turinys: ciklų grupės	Rezidentūros studijų programos pobūdis	Rezidentūros studijų programos skiriamieji bruožai
Programą sudaro Privalomieji ciklai, apimantys teoriją, praktinį darbą ir savarankišką darbą. Privalomieji ciklai orientuoti į gydytojo endodontologo žinių ir gebėjimų gilinimą, diagnozuojant ir gydant pulpos ir viršūninio periodonto patologiją tausojamu ir chirurginiu metodais, ypač dantyse su sudėtinga topografinė anatomija, išreikštu šaknų kreivumo laipsniu, išreikšta kalcifikacija ar vidinės rezorbcijos atvejais. Siekiama išmokyti gydyti endodontinių ligų komplikacijas (šaknies viršūnės chirurgija su retrogradiniu plombavimu, šaknų amputacija, hemisekcija), atlikti nekokybiškai	Taikomojo pobūdžio programa, orientuota į praktinę veiklą bei tobulinanti mokslinio-tiriamąjo darbo gebėjimus ir suteikianti gydytojo endodontologo profesinę kvalifikaciją	Programa parengta, atsižvelgiant į LR teisės aktus; Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą 2005/36/EB, rekomendacijas gydytojo endodontologo rengimui; LR Odontologijos praktikos įstatymą 2005 06 30; I-1246; Odontologijos praktikos įstatymo 2, 3, 4 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą XI-498; 2009 11 19; Quality guidelines for endodontic treatment: consensus report of the European Society of Endodontology; Int Endod J; 2006:39: 921–930; Accreditation of postgraduate speciality training programmes in Endodontology. Minimum criteria for training Specialists in Endodontology within

<p>gydytų dantų šaknų kanalų endodontinį pergydymą, gydyti trauminius dantų pažeidimus bei jų ankstyvasias ir vėlyvasias komplikacijas, diagnozuoti ir kompleksiskai gydyti endodontinę-apydančio audinių patologiją, konsultuoti dėl lėtinės odontologinės infekcijos židinių ir mokėti gydyti juos pacientams, turintiems didelės rizikos veiksnių (lydinčios širdies ligos, cukrinis diabetas, kt.), paruošti endodontiškai gydytus dantis protezavimui bei atstatyti danties vainiką po gydymo plombinėmis medžiagomis ir nesudėtingais protezais, paskatinti specialistą endodontologą sistemingai gerinti ir tobulinti žinias ir gebėjimus, atsižvelgiant į odontologijos mokslo reikalavimus.</p>		<p>Europe. Int Endod J;2010;43:725-737.</p> <p>Programa grindžiama teorinių studijų ir praktinio darbo integracija nuo pirmųjų studijų metų. Praktiniai įgūdžiai įgyjami ir teorinis kursas įsisavinamas padedant Universiteto dėstytojams – rezidentūros bazės specialistams.</p> <p>Endodontologijos rezidentūros programos praktinė dalis – darbas su pacientais – vyksta LSMUL Kauno klinikų Dantų ir burnos ligų klinikos ambulatorijoje.</p> <p>Atvykstančius su siuntimais endodontologo konsultacijoms ligonius konsultuoja klinikoje dirbantys endodontologai specialistai ir esant reikalui, tam tikras gydymo procedūras paskiria atlikti gydytojams rezidentams.</p> <p>Akredituotos programai rezidentūros bazės yra LSMUL Kauno klinikų Dantų ir burnos ligų klinika bei VĮ „Senamiesčio odontologijos klinika“ (ciklui „Darbas su sukamaisiais instrumentais. Mikroskopija odontologijoje“). Mokslinio darbo gebėjimai lavinami atliekant mokslinį darbą Universiteto Dantų ir burnos ligų klinikoje ar kituose Universiteto padaliniuose (pvz., Universiteto institutuose).</p>
--	--	---

Reikalavimai stojantiesiems	Ankstesnio mokymosi pripažinimo galimybės
<p>Priimami asmenys, įgiję gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją ir turintys Lietuvos Respublikoje ar užsienyje išduotus Lietuvoje teisės aktų nustatyta tvarka pripažintus aukštojo mokslo diplomą ir internatūros pažymėjimą. Stojant į rezidentūrą, būtinos geros lietuvių kalbos žinios bei geros anglų kalbos žinios, kadangi daug specialybės literatūros yra anglų kalba. Į endodontologijos rezidentūrą priimama bendro konkurso keliu. Konkurso balo sandara nurodoma priėmimo į LSMU rezidentūros programas sąlygose. Pagrindinės konkursinio balo dedamosios yra visų vienisųjų studijų metu studijuotų dalykų įvertinimų vidurkis, baigiamojo egzamino įvertinimas, vienisųjų studijų metu išlaikyto endodontijos egzamino įvertinimas, studento mokslinės veiklos vertinimas, motyvacijos pokalbio vertinimas. Motyvacijos pokalbis vyksta pagal iš anksto numatytą grafiką. Motyvacijos komisiją sudaro Dantų ir burnos ligų klinikos akademinis personalas ir rezidentų atstovai. Vertinama mokslinė veikla odontologijos srityje, bendražmogiškos savybės. Konkursas yra viešas ir vyksta dviem etapais (pagrindinis ir papildomas). Antrasis papildomas etapas gali būti organizuojamas likus laisvų vietų po pagrindinio priėmimo.</p>	<p>Ankstesnių studijų rezultatai įskaitomi individualiai, atsižvelgiant į ugdytas kompetencijas ir programos siekinius, atitinkančius rezidentūros studijų programą „Endodontologija“, vadovaujantis LSMU Senato nustatyta tvarka.</p>

Tolesnių studijų galimybės
<p>Laipsnį suteikiančios trečios pakopos studijos doktorantūroje.</p>

Profesinės veiklos galimybės

Gydytojas endodontologas praktinį darbą gali dirbti tiek valstybinėse tiek privačiose sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose licenciją teikti odontologijos paslaugas. Gydytojo endodontologo licenciją suteikia LR Odontologų rūmai, pateikęs odontologijos studijų programos baigimo diplomą, internatūros pažymėjimą ir rezidentūros baigimo pažymėjimą. Taip pat gydytojas odontologas gali dirbti mokslinį-tiriamąjį ir pedagoginį darbą aukštojo mokslo institucijose. Rezidentūros baigimo pažymėjimas ir suteikta profesinė kvalifikacija pripažįstama Europos Sąjungos šalyse. Įsidarbina visi baigę Endodontologijos rezidentūros programą. 2009 m. atlikto tyrimo duomenimis, apie 50 proc. gydytojų odontologų norėtų siųsti pacientus endodontologo konsultacijai, bet nesuunčia dėl dviejų pagrindinių priežasčių: specialistų stygiaus bei didelių gydymo įkainių privačiose klinikose. Taigi, didėjant kvalifikuotų gydytojų endodontologų skaičiui šalyje, tikėtina, kad jie tolygiau pasiskirstys tarp įvairių Lietuvos regionų, dėl ko gerės paslaugų prieinamumas, didės jų tarpusavio konkurencingumas.

Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Taikomi įvairūs mokymo ir mokymosi metodai: paskaitos, seminarai, konsultacijos, grupinės diskusijos su gydytojais rezidentais, klinikinis darbas su ligoniais, sergančiais endodontologinėmis ligomis. Kasdienės veiklos dienyno pildymas, pateikčių rengimas ir pristatymas, mokomųjų filmų peržiūra, asmeninio tobulėjimo plano sudarymas ir vykdymas.</p>	<p>Dalyvavimas paskaitose, aktyvumas seminarų ir konsultacijų bei grupinių diskusijų metų žymimas rezidento dienyne. Atsiskaitymai žodžiu ir raštu vyksta kiekvieno ciklo pabaigoje. Atsiskaitymas raštu vyksta testo forma, pateikiami atviro ir uždaro tipo klausimai/užduotys, klinikinės situacijos. Vertinama pažymiu dešimtbalėje vertinimo sistemoje.</p>
<p>Gebėjimai ir įgūdžiai įgyjami tiriant ir gydant pacientus Dantų ir burnos ligų klinikoje, dalyvaujant pacientų konsultacijose, taip pat teminėse Endodontologų draugijos konferencijose, praktiniai darbo su dantiniu mikroskopu įgūdžiai įgyjami atskiro ciklo metu, dirbant su specialiai tam pritaikyta įranga.</p>	<p>Nuolatinis klinikinio darbo, diagnostinių procedūrų tinkamo atlikimo ir/ar interpretavimo vertinimas kas savaitę peržiūrint Kasdienės veiklos dienyną ir užduočių įvykdymą patvirtinant rezidentūros vadovo antspaudu.</p> <p>Individualių klinikinių atvejų analizės ir pristatymo vertinimas seminaru metu, tai atžymint Kasdienės veiklos dienyne ir patvirtinant rezidentūros vadovo antspaudu.</p> <p>Rezidentūros bazės darbuotojų (gydytojų ir jaunesniojo medicinos personalo, kitų darbuotojų) atsiliepimai (raštu laisva forma arba anketavimo principu) apie gydytojo rezidento veiklą dirbant savarakiškai kiekvieno ciklo pabaigoje. Atsiliepimai registruojami kaip priedai prie Kasdienės veiklos dienyno.</p> <p>Ciklo metu įgyti praktiniai įgūdžiai ir gebėjimai vertinami pažymiu dešimtbalėje vertinimo sistemoje ir įrašomi į Kasdienės veiklos dienyną bei Rezidento įskaitų knygele.</p> <p>Mokslinės literatūros apžvalgų ir klinikinių atvejų nagrinėjimo su literatūros apžvalga, pateikčių rengimas ir pristatymas seminaru metu pagal individualų grafiką. Pateikčių pristatymai registruojami Kasdienės veiklos dienyne ir patvirtinami rezidento vadovo vieną kartą per pusę metų.</p> <p>Mokslinio-tiriamąjo darbo temą gali pasiūlyti pats gydytojas rezidentas arba tai turi padaryti rezidento vadovas. Preliminari mokslinio darbo tema, tyrimo objektas ir metodai aptariami ir tvirtinami Profilinės klinikos posėdžio metu. Mokslinio-tiriamąjo darbo rezultatai pristatomi dantų ir burnos ligų klinikos posėdžių metu ne vėliau kaip mėnuo iki baigiamąjo egzamino.</p> <p>Rezidentūros studijų programa baigiama praktiniu ir teoriniu egzaminais. Teorinis egzaminas vyksta žodžiu pristatant vaizdine gydymo atvejų medžiagą bei atsakant į užduotus komisijos klausimus.</p>

Bendrosios kompetencijos		Rezidentūros studijų programos siekiniai	
1.	Profesinės savybės	1.1	Būti sąžiningu, garbingu, laikytis medicinos etikos normų, laikytis geros medicinos praktikos reikalavimų, būti kritišku kitų ir savo paties atžvilgiu, gebėti užjausti, būti kūrybingu ir iniciatyvu
2.	Profesinė veikla	2.1	Gebėti įvertinti savo kompetencijų ribas ir, esant reikalui, kreiptis pagalbos, veikti naujų situacijų sąlygomis ir prie jų prisitaikyti, veikti savarankiškai, spręsti problemas ir priimti sprendimus, bendrauti ir dirbti komandoje kartu su kitų sričių specialistais, gebėti organizuoti ir planuoti, įskaitant darbo laiką
3.	Ekspertinė gydytojo veikla	3.1	Gebėti analizuoti ir sintezuoti, nuolat tobulėti mokantis visą gyvenimą, gebėti taikyti teorines žinias praktikoje, gebėti perduoti savo žinias ir gebėjimus kitiems, gebėti planuoti ir vykdyti mokslinius tyrimus
Dalykinės kompetencijos		Rezidentūros studijų programos siekiniai	
4.	Paciento endodontinis konsultavimas	4.1	Gebėti: <ul style="list-style-type: none"> - išsiaiškinti ir interpretuoti pulpos ir viršūninio periodonto patologinius požymius; - surinkti tikslingą endodontinę anamnezę ir ją interpretuoti; - išsiaiškinti skausmo mechanizmą endodontinių ligų atveju; - nustatyti pulpos gyvybingumą; - nustatyti ligos rizikos laipsnį; - paaiškinti pacientui atliekamų veikslių tikslą ir prasmę; pasekmes, galimas komplikacijas, riziką; - paaiškinti pacientui asmens burnos higienos svarbą ir endodontinių ligų profilaktikos esmę - suformuluoti ligos diagnozę. - surinkti tikslią medicininę anamnezę dantų traumos ar komplikacijų atvejais ir ją interpretuoti, preliminariai nustatyti galimus lydinčius pažeidimus (pvz., galvos trauma, minkštųjų audinių pažeidimai, veido kaulų srities pažeidimai ir pan.) ir jų rizikos laipsnį.
		4.2	Gebėti: <ul style="list-style-type: none"> - paaiškinti pacientui (ir jo artimiesiems) su juo atliekamų veikslių tikslą ir prasmę; - paaiškinti pacientui jo būklę ir aptarti tolimesnius veiksmus, nuraminti ir motyvuoti pacientą.
5.	Paciento endodontinis ištyrimas ir gydymo plano sudarymas	5.1	Gebėti: <ul style="list-style-type: none"> - remiantis ligonio anamneze, numatyti reikalingus tyrimo metodus bei interpretuoti jų rezultatus; - remiantis tyrimų rezultatais, numatyti gydymo planą ir paaiškinti jį pacientui ir jo artimiesiems; - paaiškinti galimas komplikacijas ir gydymo prognozę.
		5.2	Gebėti: <ul style="list-style-type: none"> - bendrauti su pacientu ir jo artimiesiems - įgyti pasitikėjimą ir informuoto asmens raštišką sutikimą; - bendrauti raštu (medicinos dokumentų pildymas).

6.	Skubios medicinos pagalbos teikimas	6.1	<p>Gebėti:</p> <ul style="list-style-type: none"> -atlikti diferencinę odontologinės kilmės skausmo/uždegiminio proceso diagnostiką ir nustatyti simptominių pulpos ar viršūninio periodonto ligų diagnozes ir etiologinius veiksnius; - remiantis ligos anamneze, klinikinių tyrimų rezultatais ir įvertinus uždegimo komplikacijų riziką, bendrą paciento būklę, teikti skubią pagalbą vietinėje neįtaroje simptominių pulpitų ir ūmaus viršūninio periodontito atvejais: atlikti gyvos pulpos chirurginius gydymo metodus, uždėti devitalizuojantį pulpą vaistą, atlikti pūlingo eksudato drenažo procedūrą per šaknies kanalą, vertinti viršūninio pūlinio drenažo incizijos būdu indikacijas.
7.	Diagnostinių procedūrų atlikimas, rezultatų vertinimas ir interpretacija	7.1	<p>Gebėti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nustatyti pulpos gyvybingumą įvairių testų pagalba; - įvertinti intra/ekstra-oralinės palpacijos, perkusijos duomenis; - interpretuoti rengenologinio tyrimo duomenis. - traumų atveju nustatyti aplinkinių burnos ertmės, veido ir galvos kietųjų ir minkštųjų audinių galimus pažeidimus, įvertinti apžiūros duomenis; - nustatyti pulpos audinių gyvybingumą įvairių testų pagalba. - nustatyti esamą gydomo danties šaknų anatomiją, įvertinti galimus gydymo metodus, dantų anatomijos pokyčius amžiaus bėgyje ir endodontinės ertmės preparavimo principus.
8.	Skausmo ir infekcijos kontrolė	8.1	<p>Gebėti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atlikti visų rūšių endodontinio nuskausminimo būdus; - parinkti nuskausminimo metodą, sukeltą efektyvią neįtara, atliekant skubią pagalbą ir gydymą simptominių pulpos ar viršūninio periodonto ligų atvejais; - įvertinti endodontinės infekcijos plitimo riziką, uždegiminio proceso eigą ir užtikrinti infekcijos plitimo kontrolę; - diagnozuoti odontologinės kilmės uždegimų komplikacijas ir numatyti jų išvengimo būdus; - pagal indikacijas skirti antibiotikus, priešuždegiminius ir skausmą malšinančius vaistus.

9.	Pirminis endodontinis gydymas	9.1	<p>Gebėti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atsižvelgiant į endodontinės ligos diagnozę, sudaryti pirminio endodontinio gydymo planą, ir atlikti pulpos ir viršūninio periodonto ligų kokybišką gydymą dantyse su nesudėtinga dantų anatomija, kuriuose šaknų kanalų gydymas atliekamas pirmą kartą: atlikti gyvos pulpos tiesioginį ir netiesioginį gydymą, atlikti gyvos pulpos chirurginius gydymo metodus, atlikti mechaninį šaknies kanalo valymą ir formavimą rankiniais ir mašiniais endodontiniais instrumentais, atlikti cheminį šaknies kanalo paruošimą, taikant intrakanalinius medikamentus, pagal indikacijas, kokybiškai užpildyti vienšaknių ir daugiašaknių dantų kanalus, visomis šiuolaikinėmis šaknų kanalų plombavimo metodikomis, įvairių tipų užpildais.
10.	Šaknų kanalų instrumentavimas sukamaisiais endodontiniais instrumentais	10.1	<ul style="list-style-type: none"> - žinoti įvairias NiTi sukamųjų instrumentų sistemas ir skirtingus mašininis instrumentus bei jų naudojimo indikacijas bei kontraindikacijas endodontijoje; - žinoti nikelio-titano lydinio savybes, instrumentų iš šio lydinio privalumus ir trūkumus bei pagrindinius darbo principus ir galimas komplikacijas dirbant su jais; - gebėti pasirinkti tinkamą šaknų kanalų instrumentavimo techniką ir instrumentus skirtingose klinikinėse situacijose.
11.	Darbo su dentaliniu mikroskopu pagrindai	11.1	<p>Žinoti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - optinių sistemų rūšis, jų techninius duomenis ir naudojimo galimybes, privalumus bei trūkumus; - įvairius dentalinių mikroskopų modelius, technines charakteristikas ir integravimo galimybes; - darbo su mikroskopu principus, taisykles ir ergonomiką. <p>Gebėti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naudoti endodontinio darbo metu mikroskopą ir: nustatyti kalcifikuotų dantų šaknų kanalų įėjimą, atlikti visų rūšių dantų šaknų kanalų perforacijų diagnostiką, atlikti vainiko ir šaknies lūžių, kietųjų danties audinių patologijos diagnostiką, identifikuoti svetimkūnius, esančius dantų šaknų kanalų sistemoje, išsiaiškinti kitas endodontines komplikacijas.
12.	Endodontinio gydymo nesėkmių priežasčių, pergudymo indikacijų ir kontraindikacijų, galimybių pergudyti nustatymas	12.1	<p>Žinoti ir gebėti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - paaiškinti pacientui pagrindines endodontinio gydymo nesėkmių priežastis, endodontinio pergudymo indikacijas ir kontraindikacijas, bei pasiūlyti alternatyvius gydymo metodus; - laikytis pagrindinių endodontinio gydymo taisyklių, kurių laikantis galima išvengti nesėkmių arba jų skaičių sumažinti, tinkamai pasirinkti būdus, instrumentus bei medžiagas tinkamas įvairiems pergudymo atvejams.

13.	Dantų po endodontinio gydymo atstatymo tikslai ir būdai	13.1	<p>Gebėti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - paaiškinti pacientui priežastis dėl ko nukenčia danties tvirtumas endodontinio gydymo metu, išaiškinti pacientui šaknies vientisumo atstymo ir tvirtinimo būtinumą po endodontinio gydymo, motyvuoti pacientą pasirinkti tinkamą būdą danties vainiko ir šaknies vientisumo atstatymui po endodontinio gydymo; - pasiūlyti ir motyvuoti pacientą pasirinkti tinkamą būdą danties vainiko ir šaknies vientisumo atstatymui po endodontinio gydymo; - paruošti šaknies kanalą skirtingiems šaknies sutvirtinimo ir vientisumo atstatymo būdams; - atstatyti dantų vainikus po endodontinio gydymo įvairių rūšių plombomis, atstatyti priekinių ir krūminių dantų vainikus, panaudojant įvairias kaiščių sistemas, paruošti kanalus atstatymui įvairių rūšių kaiščiais.
-----	---	------	--